

"Ω Σῦρος, εἰς τοὺς βράχους σου εἶδα τὸ φῶς τοῦ κόσμου"

Από την κ. Λίτσα Χαραλάμπους

ΜΙΑ μέρα – κατά τη διάρκεια της προγύμνασης των μαθημάτων της ο νεαρός 20χρονος φοιτητής τῆς ἔγραψε πάνω σε τετράδιό της: "Σ' αγαπῶ" κι εκείνη- 14χρονη μαθήτριά- του απάντησε από κάτω "Κι εγώ"!

ἘΤΣΙ ἄρχισε ο μεγάλος ἔρωτας του ποιητῆ με τη μούσα του Μαρία .

ΕΚΕΙΝΗ ἦλθε με τη μητέρα της ἀπὸ την Κωνσταντινούπολη για να τελειῶσει τις ἐγκύκλιες σπουδές της στην Αθήνα κι ἔπειτα, προσυμφωνημένο με τη μητέρα και τον προστάτη τους Εμμ. Ροδοκανάκη, να μεταβούν στην Αγγλία για περαιτέρω σπουδές.

ΣΤΗΝ Αθήνα ἔμεναν σε ἓνα σπίτι ὅπου ο φοιτητής εἶχε μια κάμαρη.

ἽΤΑΝ τέλειωσε ἡ μικρὴ το Γυμνάσιο και χρειάστηκε να ενημερώσουν τον ευεργέτη τους, ἐκεῖνος θύμωσε και ἀπέσυρε την βοήθειά του.

Ὁ ἔρωτας ὁμως ἦταν μεγάλος και οἱ νέοι δεν πτοήθηκαν.

ΓΙΑ να ζήσουν, ἡ μικρὴ παρέδιδε μαθήματα γαλλικῆς και ἐλληνικῆς στα κορίτσια φιλικῶν σπιτιῶν, ἡ μητέρα της διορίστηκε προϊσταμένη στο τμήμα πωλήσεων των Ἀπόρων Γυναικῶν και ο φοιτητής παρηγοροῦσε την ἀγαπημένη του λέγοντας:

"ΜΗ μου στεναχωριέσαι Μαρί μου, ἔχε μου ἐμπιστοσύνη και κάτι θα γίνω κι εγώ μια μέρα".

ΛΙΓΑ χρόνια μετὰ παντρεύτηκε σε ηλικία 28 ἐτῶν (το 1881) την καλή του και μια διαρκῆς ἀγάπη, τους συνόδευε μέχρι το τέλος της ζωῆς τους.

Η Μαρί Κωνσταντινίδη, από τη Χίο, το γένος Ροδοκανάκη, στάθηκε πρότυπο αφοσιωμένης συζύγου και μητέρας.

ΑΠΕΚΤΗΣΑΝ πέντε παιδιά.

ΚΑΙ ο Γεώργιος Σουρήs όπως της υποσχέθηκε έγινε κάποια μέρα ένας λογοτέχνης.

ΌΣΟ όμως ήταν ευφυέστατος και λογιότατος, τόσο ήταν μελαγχολικός, αφηρημένος και μετριόφρων.

ΉΤΑΝ εκείνος που τον έβλεπαν να κάθεται στου «Ζαχαράτου» στα Χαυτεία έτσι μικροκαμωμένος, σκυφτός και σκεφτικός να καπνίζει συνεχώς.

ΣΧΕΔΟΝ όλοι συμφωνούσαν ότι η μορφή του είχε κάτι το ιερατικό. Το υπερκόσμιο και ότι έμοιαζε με το Χριστό.

Ο ίδιος περιέγραφε τον εαυτό του με ότι είδε και έζησε στα 66 χρόνια της ζωής του με στίχους: *«μπού δυο πήχες κόψη κακή, γένια με τρίχες εδώ κι εκεί. Κούτελο θείο, λίγο πλατύ, τρανό σημείο του ποιητή. Δυο μάτια μαύρα χωρίς καμία γεμάτα λούρα μα και βλακεία..».*

Ο ποιητής μας ήταν μύωψ. Και αυτή η μυωπία του έγινε αφορμή για πολλά ανέκδοτα.

ΣΤΟ στρατό απαλλάχτηκε, γιατί κάνοντας μεταβολή, λίγο έλειψε να βγάλει το μάτι του αξιωματικού του με τη ξιφολόγη.

ΣΥΧΝΑ χαιρετούσε στ' ανοιχτά παράθυρα, αιγινήτικα κανάτια, που τα νόμιζε για γειτόνισσές του.

ΚΑΠΟΤΕ τον γρατζούνισε άσχημα η γάτα του, κοιμισμένη στον καναπέ, γιατί την πέρασε για ...εφημερίδα και την άρπαξε να τη ...διαβάσει.

ΣΤΗ γιορτή του, αγαπούσε να δέχεται για δώρα, γλυκά, αντίθετα τον εκνεύριζε να του στέλνουνε λουλούδια: *-"Για πριμαντόνα με περάσανε"* θύμωνε!

ΤΟ σπίτι του στο κέντρο της Αθήνας, αποτελούσε ένα από τα πιο γνωστά φιλολογικά σαλόνια.

ΠΡΟΣ τα τέλη του 1890 ξεκίνησε μια τάση που ήθελε αρκετούς λογοτέχνες να ασχολούνται με τα πνευματιστικά φαινόμενα.

ΑΙΤΙΑ για να ξεκινήσουν στο σαλόνι του Σουρή τα μεταφυσικά πειράματα στάθηκε η απώλεια ενός μάρσιπου που περιείχε επιτραπέζια σκεύη.

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ λοιπόν να καταφύγει στις μαντικές εμπνεύσεις των ...πνευμάτων.

Η συντροφιά με μεγάλα ονόματα της εποχής, όπως ο Γρηγόριος Ξενόπουλος, ο Ανδρέας Καρκαβίτσας, ο Ι. Πολέμης, ο Παύλος Νιρβάνας, ο Κωστής Παλαμάς, κ.α. τοποθετήθηκε γύρω από το μαγικό τραπεζάκι, σκοτεινά και ακούμπησε τα δάχτυλά της, περιμένοντας το πνεύμα του ... Βίκτωρος Ουγκώ, που από συναδελφική αλληλεγγύη θ' αποκάλυπτε τον κλέφτη του μάρσιπου.

ΑΛΛΑ ο Γάλλος ρομαντικός δε φάνηκεν αντάξιος των ... προσδοκιών.

ΤΟ "τραπεζάκι" έγινε από τότε η τακτική τους απασχόληση. Προσπάθησαν μάλιστα να επαναλάβουν τα πειράματά τους και με το ...μεγάλο τραπέζι της κουζίνας.

ΟΙ κρότοι ήτανε τόσο δυνατοί που ακούγονταν στο δρόμο. Η γειτονιά είχε αναστατωθεί κι ονόμασε το σπίτι, "σπίτι των φαντασμάτων"!

ΜΙΑ φορά, το πνεύμα του ...Τολστόϊ τους ανήγγειλε πως σε ορισμένο σπίτι της οδού Καποδιστρίου, πέθαινε κείνη την ώρα, Ρώσος ιερέας, που 'χε ανάγκη βοήθειας.

ΜΕΡΙΚΟΙ έτρεξαν εκεί και όντως εξακρίβωσαν πως υπήρχε Ρώσος παπάς, που όμως ήταν θαυμάσια στην υγεία του και μάλιστα τους κυνήγησε άσχημα, γιατί του χάλασαν τον ύπνο.

Ο Κωνσταντίνος Μάνος, καλούσε επί πολλή ώρα τα πνεύματα των συγγενών του, Φαναριωτών.

ΑΛΛΑ και ο Στρατήγης ανυπομονούσε να μάθει για κάποιο θείο του Σωτήρη, που πνίγηκε και θυμωμένος από την ανυπομονησία, στράφηκε στον Μάνο με τραχύτητα:

-*"ΕΞΑΝΤΛΗΣΑΤΕ, τέλος πάντων, το γενεαλογικόν σας δένδρον για να ρωτήσουμε κι εμείς τους συγγενείς μας";.*

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ κρίκος του πνευματισμού, όπου καλούσαν τα πνεύματα από το υπερέραν, ήταν ο Ιωάννης Πολέμης ο οποίος ζωγράφιζε ξαφνικά ενώ δεν είχε γνώσεις ζωγραφικής ή έγραφε στίχους σε ξένες γλώσσες ενώ δεν ήταν γνώστης.

Η φήμη των συγκεντρώσεων ήταν τέτοια, που ήρθε ειδικώς από τη Κόρινθο ένας δικολάβος που είχε τη μονομανία ν' αναζητά χαμένους θησαυρούς.

ΤΟ "τραπεζάκι" του υπέδειξε ένα υπόγειο στα Γαυγάμηλα της ...Ασσυρίας.

ΤΕΛΙΚΑ είχε πάρει τέτοια έκταση το θέμα που οι εφημερίδες κατέγραφαν τα δρώμενα στο σαλόνι του ποιητή.

Ο γιος του Γεωργίου Σουρή θυμάται ότι όταν δεν υπήρχε απαρτία στη Βουλή οι κλητήρες έτρεχαν στο σπίτι του για να βρουν τους απόντες πατέρες του έθνους

ΚΑΙ οι Αθηναίοι όταν ήθελαν να εγγυηθούν για το κύρος μιας είδησης έλεγαν: «*Το είπαν στου Σουρή*»!

Ο Σουρής ήταν ιδιοφυΐα στην εύρεση του κωμικού και είχε εξαιρετική ευκολία στη στιχουργία

ΕΞΕΔΩΣΕ την εφημερίδα «Ρωμηός», για πρώτη φορά στις 2 Απριλίου του 1883. Ένα τετρασέλιδο με ομοιοκατάληκτους στίχους εξόχως επίκαιρο και σατιρικό.

ΕΙΧΕ τέτοια απήχηση ώστε ζούσε την οικογένειά του από τις πωλήσεις του «Ρωμηού» που κυκλοφόρησε για 36 χρόνια και 8 μήνες, σε 1.444 συνολικά τεύχη.

ΜΕΣΑ από τα γραπτά του καυτηρίαζε τα κακώς κείμενα της εποχής του. Σχολίαζε τους πάντες .

ΌΤΑΝ με τους σατιρικούς στίχους του έκρινε το παλάτι, ο εισαγγελέας διέταξε την κατάσχεση των φύλλων του «Ρωμηού» θεωρώντας ότι πρόσβαλε το πρόσωπο της βασίλισσας Όλγας.

Ο Σουρής φυγαδεύτηκε σε σπίτια φίλων και γνωστών χωρίς να σταματήσει την έκδοση της εφημερίδας του.

ΜΕΤΑ από 40 μέρες έπαυσε η δίωξή του επειδή η κοινή γνώμη και ο Τύπος είχαν ξεσηκωθεί.

ΤΟ ανέκδοτο που κυκλοφορούσε τότε ήταν πως ο Σουρής ισχυριζόταν ότι το επίμαχο δίστιχο για τη βασίλισσα αφορούσε τη γυναίκα του «*Γιώργαινα η βασίλισσα Γιώργαινα κι η γυναίκα μου*» έλεγε

Ο συμπατριώτης μας γεννήθηκε στην Ερμούπολη το Φεβρουάριο του 1853.

ΕΔΩ έζησε τα παιδικά του χρόνια μέσα στην οικονομική άνεση που του παρείχε η ευκατάστατη εμπορική οικογένειά του.

ΠΡΟΟΡΙΖΟΜΕΝΟΣ για τον ιερατικό κλάδο αναγκάστηκε να ξενιτευτεί, στα 17 του στη Ρωσία, κοντά σ' ένα θείο του σιταρέμπορο για να εντρυφήσει στα μυστικά του ...εμπορίου.

ΌΜΩΣ εκείνος αντί να ασχολείται με το εμπόριο έγραφε στίχους στις άκρες των τιμολογίων κι έτσι μέσα στο δίμηνο επέστρεψε στη Αθήνα.

ΈΓΡΑΦΕ ρομαντικά ποιήματα προσβεβλημένος από τη ρομαντική νόσο του αιώνα τόσο, ώστε τη σάρκαζε με ύφος που θύμιζε τον Δημήτριο Καμπούρογλου .

ΈΔΩΣΕ εξετάσεις στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και απορρίφθηκε στο μάθημα της «μετρικής»: *«Μετά μεγάλης χαράς στους φίλους αναγγέλλω, πως εξετάσθην, των θυρών ερμητικώς κλεισμένων/ στον πολυγένη Φιντικλή και τον σπανό Σεμτέλο/ και απερρίφθην μυστικά, μετά πολλών επαίνων!»*

ΕΙΝΑΙ ο μοναδικός ποιητής που θεωρείται «μεγάλος ποιητής» και από τους κριτικούς και από το αναγνωστικό κοινό.

ΥΠΗΡΞΕ ο δημοφιλέστερος ποιητής της εποχής του.

ΔΙΑΣΚΕΥΑΣΕ τις «Νεφέλες» του Αριστοφάνη και ενθουσίασε κοινό και κριτικούς που είπαν ότι πρόκειται περί αριστουργήματος

ΜΕΓΑΛΟ το γεγονός ότι παγκοσμίως προτάθηκε το 1906 από τη Βουλή των Ελλήνων για το βραβείο Νόμπελ λογοτεχνίας.

● Παλαμάς δήλωνε ότι τον ζήλευε για την σατιρική του πένα.

● Χαρίλαος Τρικούπης τον θαύμαζε και το 1886 τον παρασημοφόρησε.

● Γρυπάρης τον ονόμαζε «είδωλον ενός έθνους».

● Γερμανός φιλόλογος Ούλριχ Βιλαμόβιτς- εκείνος ο οποίος απέρριψε την διδακτορική διατριβή του Νιτς- τον χαρακτήρισε «Νέο Αριστοφάνη».

ΆΝΘΡΩΠΟΙ σαν τον Γεώργιο Σουρή συνέβαλαν απόλυτα στην κατάκτηση της ελευθεροτυπίας και στην παγίωση των δημοκρατικών θεσμών .

ΕΙΝΑΙ ο Συριανός που το Σάββατο 30 Νοεμβρίου τιμά η γενέτειρά του με ένα μουσικοθεατρικό αφιέρωμα στο θέατρο Απόλλων και είσοδο δωρεάν.

ΈΝΑ μικρό κεριά στη μνήμη του, 100 χρόνια από το θάνατό του, είναι και η κυκλοφορία του επετειακού φύλλου «Ρωμής» σε σύγχρονη ποίηση στο ύφος του, που κυκλοφόρησε την Κυριακή 1 Δεκεμβρίου μέσω του «Ελεύθερου Τύπου» σε ολόκληρη την Ελλάδα ως ένθετο.

ΑΞΙΖΕΙ να παρακολουθήσουμε τη ζωή και το έργο αυτού του εξαιρετού κορυφαίου συριανού ποιητή της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας, που, εκτός των άλλων τιμήθηκε και με το βασιλικό μετάλλιο των Γραμμάτων και των Τεχνών ενώ κηδεύτηκε στις 26 Αυγούστου του 1919 δημοσία δαπάνη με τιμές στρατηγού.

Το μαγικό τραπεζάκι..